

Vad gör Peder Jonson på fritiden?

Peder tycker om att motionera. Han springer, cyklar och besöker gymmet regelbundet. Nyligen var han på en cykelsemester på Mallorca.

Peder är en av initiativtagarna till ”Piteåuppropet mot mäns våld mot kvinnor” och är ledamot i riksorganisationen ”Män för jämställdhet”. Varför har du engagerat dig i det arbetet?

– Jag har alltid tyckt att det är viktigt att som människa och kristen engagera sig i angelägna samhällsfrågor.

Mot ett nytt spännande uppdrag

Efter drygt 16 år som kyrkoherde i Bureå församling väntar ett nytt och spännande uppdrag. Titeln blir den samma, kyrkoherde, men i en annan församling, nämligen Åre. Även om den välkända fjällorten ligger långt från Bureå är det ingen främmande plats för Lars. Det blir nästa som att komma hem. Lars är nämligen född och uppvuxen i Underåker, bara några mil från Åre. Även hustrun Birgitta är född och uppvuxen i Jämtland - messmörets förlovade land!

Det är mycket som hänt under åren i Bureå och Lars får uppmaningen att göra en kort sammanfattning.

– Det har varit fantastiska år. Att jag stannat så länge är väl ett bevis på att jag trivs bra i församlingen och med arbetsuppgifterna. Men det har också varit extremt tunga perioder, men mest bra, roligt och trevligt.

Fördelar och nackdelar

Precis som de flesta yrken har även funktionen som kyrkoherde både fördelar och nackdelar och Lars får uppgiften att lyfta fram fördelarna.

– Som kyrkoherde har man möjlighet att styra och leda församlingen på en väg man tror på och även kunna påverka ganska mycket. De ser jag som de största fördelarna.

En av de första arbetsuppgifterna när Lars började som kyrkoherde var arbetet med församlingsinstruktionen. Det är det dokument som ska tydliggöra vad församlingen är och gör.

– Då jobbade vi efter en trestegsraket. Det började med en cafékväll med många deltagare då vi delade in oss i grupper där vi samlade in idéer och förslag.

Steg två var att personalen och de förtroendevalda fick jobba vidare med en sammanställning av förslagen som kom fram på cafékvällen.

– Det tredje steget var att jag och några till gjorde slutbearbetningen. Det var ett både kul och givande sätt att ta fram en församlingsinstruktion, berättar Lars.

Mer tid att vara präst

Lars är en kyrkoherde som gärna vill vara ute bland församlingsborna men med åren har organisations- och personalfrågor tagit en allt större del av arbetstiden.

När jag tittar i gamla noteringar ser jag att under de första åren hann jag vara ute betydligt mer. Tex så var jag ute i byarna och jag hälsade på i Bureskolan varannan vecka.

Att arbetsledning och liknande skulle ta en stor del av arbetstiden var Lars medveten om, men han önskar att det hade funnits mer tid för att bara vara präst.

Även om kyrkoherden är chef har han inte bestämma allt. Dels finns det en Kyrkoordning som styr och sedan är det de förtroendevalda som bestämmer inriktning och ekonomiska ramar. Men det är inte något som Lars tycker är ett hinder.

– Tvärtom. Jag tycker det är bra att flera som är med och bestämmer. Jag finner en vila i det. Det enda som jag så här i efterhand skulle ha gjort annorlunda är att ha varit tydligare om vad som är kyrkoherdens och de förtroendevaldas frågor. Att hålla isär vad- och hurfrågor. Det är något som jag lärt mig med åren.

Lars betonar vikten av att få alla parter att inse att de spelar i samma lag. Det är inte frågan om kyrkorådet mot personalen eller tvärtom. Vi har olika funktioner men vi vill samma sak - en levande församling där Jesus är i centrum.

Ett stort engagemang

Efter drygt 16 år som församlingsherde har Lars lärt känna sina församlingsbor ganska väl.

– Styrkan med Bureå är att det finns ett stort engagemang hos en ganska stor och stabil kärngrupp. De som engagerat sig, genom att regelbundet besöka gudstjänster, vara med i kyrkokören, i serveringsgrupper och som förtroendevald. Det finns betydligt mer stabilitet att bygga på än i Åre, som är en typisk turistort med stor genomströmning av människor. I Åre finns inte heller någon EFS-förening.

Lars är inte rädd för att även lyfta fram problem.

– Nackdelen kan vara att de här grupperna kan tycka att ”det är vi som är kyrkan” och då kan det lite svårt för nya som vill söka sig till kyrkan. Ibland har jag känt att i Bureå har det varit lite för trångt.

Ett annat problem, som inte bara gäller Bureå, är att antalet medlemmar minskar, det är färre barn som döps och antalet ungdomar som konfirmerar sig sjunker samt att det är färre gudstjänstbesökare.

– Egentligen är det inte så konstigt. Vi har gått från att vara stadskyrka där man föddes in som medlem till att det är dopet som är medlemsgrundande. Visst är det bekymmersamt att så många lämnar Svenska kyrkan men innerst inne vet jag att Guds församling har en framtid. Trons människor blickar alltid framåt och Gud har omsorg om sin kyrka, annars skulle den ha varit död för länge sedan. På det organisatoriska planet tänker jag att vissa saker måste dö. Ur död kommer liv!

Andlighet och längtan

Lars anser att kyrkan är inne i en process där något måste tas bort eller förändras. Han tycker att vi ska låta det ske för någonstans finns det ändå ett spirande liv. Och att det finns både andlighet och längtan, det vet Lars.

– Som präst har jag mött så många människor i glädje, sorg och olika svårigheter. När man sitter på tu man hand och pratar märker jag hur mycket andlighet och längtan det finns. Ibland kommer det fram att våra gudstjänstformer och annat kan skrämja, men mejslar man bort det visar det sig att egentligen står vi varandra väldigt nära. Det är något som gör mig hoppfull för framtiden.

Han är också glad för alla förtroende som han fått i samtal med församlingsbor i olika sammanhang. Det ser han som ett bevis på att många känner förtroende för både honom och det kyrkan står för.

Man gör aldrig fel i kyrkan

Lars betonar vikten att de som känner oss hemma och trygga i kyrkan vågar släppa en del på prestigen och vara mer toleranta. Han har ett favorituttryck han gärna citerar.

– Man gör aldrig fel i kyrkan, man gör bara olika. Och skulle det bli fel så är det i förlåtelsens företag vi arbetar.

Lars har ofta träffat personer som varit oroliga för att ha gjort ”fel” på en begravning eller i en vanlig gudstjänst. När ska man ställa sig upp och när ska man sitta?

– Det är väldigt viktigt att alla som har uppgifter i kyrkan eller på något sätt ser sig som representant för kyrkan skapar ett klimat där alla får komma som man är och bli accepterad, även om man inte alltid gör ”rätt”.

Lars citerar en kollega som sagt att det kan vara en nog så stark upplevelse att se en konfirmand i fransiga och trasiga jeans dela ut nattvarden och göra det med glädje än att det ska vara en person i perfekt klädmundering.

– Är det någonstans vi ska få komma som vi är och känna oss älskade så är det väl i kyrkan. Har vi misslyckats med det då är det illa, mycket illa!

Djupa hjulspår

Ibland har Lars upplevt att hjulspåren i Bureå är väl djupa och fått kommentarer typ: ”Så där kan man väl inte göra!” Det är något som han försökt bryta och även fått kritik för. Han har sett det som en utmaning att fråga dem som inte är med.

– För några år sedan frågade jag en person som hade åsikter om kyrkan om han inte hade funderat på att bli kyrkvärd. Han ryggade tillbaka, lite förskräckt och sa: ”Lars, så religiös är jag inte!” ”Nej,

det var inte det jag frågade om utan om du vill bli kyrkvärd.” Vi ska inte vara rädda för att fråga, säger Lars.

Ibland har Lars gjort jämförelse mellan kyrkan och Skellefteå AIK. Den framgångsrika hockeyklubben har en klart utarbetade strategi för hur föreningen driver sin verksamhet, hela vägen från ungdomar och upp till A-laget. Han tycker att där har vi något att lära. Som kyrka har vi ett tydligt budskap som ska genomsyra all verksamhet, från små barn i öppen verksamhet, till ungdomar och vuxna.

– Vi ska vara tydliga med vad vi vill och hålla fast vid vårt uppdrag. För att citera Martin Luther: ”Om vi inte kan överbevis människor med det som står i bibeln får det vara”. Vi ska följa det som står i bibeln och lämna resten till Gud.

Det har varit intensiva år och det har inte funnits tid för att bearbeta allt som hänt.

– Det är först nu när jag snart ska sluta som jag släpper upp en hel del till ytan. Sånt jag fått kritik för, missat att göra eller gjort fel. Det kan vara sånt som hände för tio år sedan som kommer upp till ytan. Men även roliga saker och positiva saker.

För att återvända till liknelsen med ishockey ser Lars sig som en spelande tränare.

– Ibland har jag varit i båset och dragit upp taktik och strategi för spelet. Men när jag varit på plan har jag mest fått vara målvakt, att rädda upp situationen. Jag har inte haft orken att vara längst fram som en offensiv kedjespelare, fast det är det jag egentligen har velat göra.

Snart är uppdraget som kyrkoherde i Bureå församling slutfört och under sommaren går flyttlasset till Jämtland.

– Det känns spännande att komma till Åre med de förutsättningar som det uppdraget innebär. Visst kommer jag och Birgitta att sakna alla fantastiska människor vi lärt känna. Vi kommer att att kvar huset i Vikfors där vi kommer att bo under en del av sommaren, så vi kommer säkert att träffas. Naturligtvis är ni välkomna att hälsa på i Duved.